

Notat om udelukkelsesgrunde

Ballerup Kommune foretager i udbud altid en vurdering af virksomhedernes egnethed som tilbudsgiver.

I den forbindelse indeholder udbudsloven forskellige muligheder for at udelukke firmaer, som er dømt for overtrædelser af lovgivningen eller som har accepteret bødeforlæg.

Udbudsloven skelner mellem obligatoriske og frivillige udelukkelsesgrunde.

Obligatoriske udelukkelsesgrunde

Er virksomheden omfattet af en obligatorisk udelukkelsesgrund, skal Ballerup Kommune udelukke virksomheden for videre deltagelse i udbuddet men først efter, at virksomheden har haft mulighed for at rense sig selv via en såkaldt "self-cleaning". Self-cleaning er en procedure, hvor ansøgere eller tilbudsgivere får mulighed for at dokumentere deres pålidelighed, selvom de er omfattet af en udelukkelsesgrund.

Udbudslovens § 135 stk. 1 og stk. 3 oplister de obligatoriske udelukkelsesgrunde:

Stk. 1: En ordregiver skal udelukke en ansøger eller tilbudsgiver fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren ved endelig dom er dømt eller har vedtaget bødeforlæg for -

- 1) handlinger begået som led i en kriminel organisation,
- 2) bestikkelse,
- 3) svig,
- 4) terrorhandling eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet,
- 5) hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme,
- 6) overtrædelse af straffelovens § 262 a eller, for så vidt angår en dom fra et andet land angående børnearbejde og andre former for menneskehandel.

Stk. 3: Ordregiveren skal udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver, der har ubetalt forfalden gæld på 100.000 kr. eller derover til offentlige myndigheder vedrørende skatter, afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger

I henhold til udbudslovens § 138 stk. 5 skal ordregiveren, for handlinger omfattet af udbudslovens § 135, stk. 1, udelukke en ansøger eller en tilbudsgiver fra at deltage i udbudsprocedurer i 4 år fra datoen for endelig dom eller vedtaget bødefor-

læg. Ansøgere eller tilbudsgivere, der kan dokumentere deres pålidelighed, via "self-cleaning" i henhold til udbudslovens § 135 stk. 1-3, kan ikke udelukkes fra deltagelse i udbuddet. Dette blev tilfældet i sagen med Atea, som meget grundigt dokumenterede at være pålidelig nok til at deltage i fremtidige udbud, selvom de havde modtaget en dom for bestikkelse. Ordregiver skal dog de næste 4 år foretage en bedømmelse af, om Atea fortsat er pålidelig og kan deltage på grundlag af de oplysninger, Atea har lagt frem i forbindelse med deres "self-cleaning".

Modtager virksomheden en dom for hvidvaskning, vil samme self-cleaning procedure træde i kraft som i Atea sagen og kan medføre, at firmaet ikke udelukkes fra deltagelse i udbuddet alligevel.

Ballerup kommune anmoder altid i EU-udbud den vindende tilbudsgiver om at dokumentere ikke at være omfattet af de obligatoriske udelukkelsesgrunde. Dokumentation er en serviceattest fra Erhvervsstyrelsen. Er denne uden anmærkninger, er der i forhold til de obligatoriske udelukkelsesgrunde fri bane for kontraktindgåelse.

Frivillige udelukkelsesgrunde

Ballerup Kommune skal beslutte, hvorvidt man ønsker at anvende frivillige udelukkelsesgrunde i EU-udbud.

Er virksomheden omfattet af en frivillig udelukkelsesgrund, skal Ballerup Kommune udelukke virksomheden for videre deltagelse i udbuddet, men først efter, at virksomheden har haft mulighed for at rense sig selv via en såkaldt "self-cleaning". Self-cleaning er en procedure, hvor ansøgere eller tilbudsgivere får mulighed for at dokumentere deres pålidelighed, selvom de er omfattet af en udelukkelsesgrund.

Det fremgår af udbudslovens § 137, at en ordregiver skal anføre i udbudsbekendtgørelsen, hvis en ansøger eller en tilbudsgiver vil blive udelukket fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis -

- 1) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har tilsidesat gældende forpligtelser inden for det miljø-, social- eller arbejdsretlige område,
- 2) ansøgeren eller tilbudsgiveren er erklæret konkurs eller er under insolvens- eller likvidationsbehandling, hvis dennes aktiver administreres af en kurator eller af retten, hvis denne er under tvangsakkord, hvis dennes erhvervsvirksomhed er blevet indstillet eller denne befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er hjemhørende,
- 3) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om ansøgerens eller tilbudsgiverens integritet,
- 4) ordregiveren har tilstrækkelige plausible indikationer til at konkludere, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har indgået en aftale med andre økonomiske aktører med henblik på konkurrencefordrejning,
- 5) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren væsentligt har misligholdt en tidligere offentlig kontrakt, kontrakt med en forsyningsvirksomhed eller koncessionskontrakt, og misligholdelsen har medført den pågældende kontrakts ophævelse eller en lignende sanktion,

6) ordregiveren kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren uretmæssigt har forsøgt at påvirke ordregiverens beslutningsproces, hvis ansøgeren eller tilbudsgiveren har fået fortrolige oplysninger, der kan give dem uretmæssige fordele i forbindelse med udbudsproceduren, eller såfremt ansøgeren eller tilbudsgiveren groft uagtsomt har givet vildledende oplysninger, der kan have væsentlig indflydelse på beslutninger vedrørende udelukkelse, vurdering af minimumskravene til egnethed, udvælgelse eller tildeling af kontrakt, eller

7) ansøgeren eller tilbudsgiveren har ubetalt forfalden gæld på under 100.000 kr. til offentlige myndigheder vedrørende skatter, afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger i henhold til dansk lovgivning eller lovgivning i det land, hvor ansøgeren eller tilbudsgiveren er etableret.

Ballerup Kommune skal i egenskab af ordregiver nøje overveje anvendelsen af frivillige udelukkelsesgrunde i et EU-udbud. Dels fordi kommunen selv skal følge op på, at virksomheden ikke befinder sig i udelukkelsesgrunden, og dels fordi flere af de frivillige udelukkelsesgrunde er ganske svære at følge op på. Overser kommunen, at firmaet befinder sig i udelukkelsesgrunden og indgår kommunen kontrakt med firmaet, skal kontrakten bringes til ophør i tilfælde af en klagesag ved klagenævnet for udbud.

Ballerup Kommune bør derfor altid overveje anvendelsen af frivillige udelukkelsesgrunde, da det er usikkert, hvad en evt. klagesag vil ende ud med og da der er ganske sparsom retspraksis på området.

Dom og/eller accept af bødeforlæg vedrørende skatteunddragelse, som konstateres i forbindelse med gennemførelse af udbuddet eller kontrakten

Bestikkelse og hvidvaskning er obligatoriske udelukkelsesgrunde og kan betyde udelukkelse af firmaet i 4 år. Dette er ikke tilfældet med skatteunddragelse. Her skal ordregiver aktivt skrive i udbudsbekendtgørelsen/udbudsmaterialet at ville anvende en frivillig udelukkelsesgrund og præcisere, at denne vedrører udelukkelse ved skatteunddragelse.

Ordregiver kan anvende den frivillige udelukkelsesgrund i udbudslovens § 137 stk. 1 nr. 3), hvor ordregiver kan udelukke ansøger eller tilbudsgiver, hvis ordregiver kan påvise, at ansøgeren eller tilbudsgiveren i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om ansøgerens eller tilbudsgiverens integritet. I forbindelse med anvendelsen af denne frivillige udelukkelsesgrund kan ordregiver præcisere, at udelukkelsen i dette tilfælde omfatter skatteunddragelse samt fastsætte en bagatelgrænse for overtrædelsen.

Opdager ordregiver under kontraktens gennemførelse, at firmaet bliver dømt for overtrædelse af de nævnte forhold, er det langt sværere at ophæve kontrakten som følge af dommen. Dette skyldes, at de nævnte forhold ikke har noget med kontraktens genstand, dvs. de aftalte ydelser, at gøre men drejer sig om virksomhedens troværdighed og omdømme. Der er for nuværende ikke retspraksis hverken i Danmark eller EU, som har afgjort spørgsmålet, om vi kan ophæve kontrakter med virksomheder, der er dømt for f.eks. bestikkelse eller hvidvaskning.

Hvad er det sikreste og billigste, som vi kan gøre som kommune

For at kunne komme ud af kontrakter med firmaer som dømmes for f.eks. bestikkelse, hvidvaskning eller skatteunddragelse mv., kan vi i kontrakter for fremtiden indarbejde en opsigelsesklausul, som betyder, at vi uden begrundelse kan opsiges kontrakten med f.eks. 3-6 måneders varsel.